

Poznań, dnia 28 stycznia 2010 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu

LPO-4110-02-01/09

P/09/112

Pan Roman Grychowski

Burmistrz Miasta i Gminy Nekla

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu skontrolowała Urząd Miasta i Gminy Nekla („Urząd”) w zakresie jego wywiązywania się z obowiązku zapewnienia społeczeństwu udziału w postępowaniach dotyczących ochrony środowiska w latach 2006-2009 (do 15 grudnia). W związku z tą kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokóle kontroli podpisanym w dniu 22 grudnia 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli – na podstawie art. 60 ustawy o NIK – przekazuje Panu Burmistrzowi niniejsze **wystąpienie pokontrolne**.

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia wywiązywanie się *Urzędu* w kontrolowanym okresie z obowiązku informowania o postępowaniach związanych z wydawaniem decyzji dotyczących ochrony środowiska oraz z obowiązku zapewnienia społeczeństwu udziału w tych postępowaniach. Natomiast pozytywnie – mimo stwierdzonych nieprawidłowości – ocenia wywiązywanie się *Urzędu* z takich obowiązków w zakresie postępowań dotyczących dokumentów.

1. W okresie objętym kontrolą NIK prowadzono 16 postępowań, w ramach których sporządzany był raport / ocena oddziaływania na środowisko, z czego 4 postępowania nie były jeszcze zakończone decyzją, w tym w 1 przypadku nie wydano postanowienia dotyczącego sporządzenia oceny.

Jedynie w 8 postępowaniach (50%) *Urząd* podał do publicznej wiadomości wszystkie informacje o wszczęciu postępowań, określone w art. 32 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 ze zm.), zwanej dalej „u_Poś”, a po 15 listopada 2008 r. w art. 33 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o

ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.), zwanej dalej „u_ooś”. Informacje te podano w formie pisemnych ogłoszeń, a dodatkowo tylko w dwóch przypadkach (z 2009 r.) umieszczono je na stronie BIP *Urzędu*, lecz nie w publicznie dostępnym wykazie. W przypadku 1 sprawy, wszczętej po 15 listopada 2008 r., informując o uprawnieniu do zgłaszania uwag i wniosków, *Urząd* nie wskazał możliwych form ich wnoszenia, o których mowa w art. 34 *u_ooś*.

W 6 przypadkach (38%) na tablicy ogłoszeń *Urzędu* wywieszono zawiadomienia wysłane do stron tych postępowań, tym samym w szczególności nie informując społeczeństwa o możliwości składania uwag i wniosków oraz miejscu ich składania, naruszając w ten sposób art. 32 ust. 1 *u_Poś*.

W 2 kolejnych przypadkach (12%), wszczętych w 2009 r., nie podano informacji do publicznej wiadomości w żadnej formie, naruszając w ten sposób dyspozycję art. 33 *u_ooś*, a przede wszystkim w praktyce uniemożliwiając udział społeczeństwa w podejmowaniu przedmiotowych decyzji.

W publicznie dostępnym wykazie nie zamieszczono informacji o żadnym z 16 przedmiotowych postępowań, naruszając w ten sposób dyspozycję art. 19 ust. 6 *u_Poś* oraz art. 21 ust. 1 *u_ooś*.

NIK ocenia negatywnie taki sposób informowania społeczeństwa, ponieważ naruszało to przywołane wyżej przepisy prawa, ograniczało dostęp do informacji o postępowaniach dotyczących środowiska oraz potencjalnie ograniczało możliwość udziału społeczeństwa w podejmowaniu decyzji, o których tu mowa.

NIK negatywnie ocenia to, że w żadnej z 12 zakończonych spraw nie podano do publicznej wiadomości informacji o wydanej decyzji lub postanowieniu. Naruszono tym przepis art. 19 ust. 2 *u_Poś*.

2. W okresie objętym kontrolą NIK prowadzono 35 postępowań w sprawie przedsięwzięć, dla których sporządzenie raportów / przeprowadzenie ocen oddziaływania na środowisko było fakultatywne, a w odniesieniu do których rozstrzygnięto o nie sporządzeniu raportów / nie przeprowadzeniu ocen. W każdej z tych spraw *Urząd* występował z wnioskami do właściwych organów o wydanie opinii dotyczących konieczności sporządzenia raportów / przeprowadzenia ocen, a daty tych uzgodnień nie były późniejsze niż daty wydanych rozstrzygnięć.

W związku z 28 sprawami (77%) brak konieczności sporządzenia raportu / przeprowadzenia oceny określono w formie postanowienia, a więc zgodnie z wymaganiem art. 51

ust. 2 *u_Poś* oraz art. 63 ust. 2 *u_oos*. We wszystkich tych postanowieniach podano właściwe podstawy prawne, a w ich uzasadnieniu odniesiono się do otrzymanych opinii i zawarto ocenę przedsięwzięć w kontekście szczegółowych uwarunkowań, o których mowa w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 51 ust. 8 pkt 2 *u_Poś*.

NIK negatywnie ocenia to, że aż 14 spośród wskazanych wyżej 28 postanowień wydano – bez przedłużenia terminu – po upływie 30 dni od wszczęcia postępowań, a mianowicie od 31 do 127 dni po wpływie wniosków. Naruszono w ten sposób dyspozycje art. 51 ust. 4d *u_Poś* oraz art. 65 ust. 1 *u_oos*.

NIK negatywnie ocenia również to, że w 7 przypadkach brak konieczności sporządzenia raportu określono w decyzjach kończących sprawę, niezgodnie z wcześniej przywołanymi przepisami prawa.

3. W okresie objętym kontrolą NIK do *Urzędu* wpłynęły 3 wnioski o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięć. *Urząd* odpowiedział na te wnioski pismami, nie wydając decyzji administracyjnych. Taki sposób postępowania nie znajdował podstaw ani w regulacjach zawartych w *u_Poś* oraz *u_oos*, ani w przepisach *ustawy z dnia 1 stycznia 1961 r. – Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz.1071 ze zm.), w szczególności w dyspozycji art. 104 tego kodeksu. Było to rażące naruszenie zasad postępowania administracyjnego.

4. W okresie objętym kontrolą NIK uchwalono jedną zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz cztery miejskie plany zagospodarowania przestrzennego („mpzp”). Ponadto w 2009 r. w *Urzędzie* wszczęto postępowanie w sprawie kolejnego mpzp.

W przypadku każdego z tych pięciu projektów dokumentów, do publicznej wiadomości podawano wszystkie informacje określone w art. 32 *u_Poś*, w związku z art. 34 ust 1 tej ustawy, a po 15 listopada 2008 r. w art. 39 *u_oos*, jednak wykorzystując jedynie formę ogłoszeń na tablicy ogłoszeń *Urzędu* i w prasie.

W ogóle nie podawano tych informacji w publicznie dostępnym wykazie na stronie BIP *Urzędu*, naruszając w ten sposób przepisy art. 19 ust. 6 *u_Poś* oraz art. 21 ust. 1 *u_oos*. Taki sposób działania potencjalnie ograniczał możliwość udziału społeczeństwa w przedmiotowych postępowaniach.

W każdym przypadku informowano o wyznaczonym terminie na składanie uwag. We wszystkich przypadkach dopuszczono formę pisemną ich wnoszenia. Tylko w trzech przy-

padkach (50%) wskazano jako dopuszczalną formę elektroniczną opatrzoną bezpiecznym podpisem elektronicznym, wskazaną art. 18 ust. 3 *ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. Nr 80, poz. 717 ze zm.).

W przypadku dwóch dokumentów, spośród pięciu uchwalonych, nie podano do publicznej wiadomości informacji o ich przyjęciu na stronie internetowej *Urzędu*, czym naruszono przepisy art. 29 ust. 2 *ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, a nadto nie zamieszczono ich w publicznie dostępnym wykazie, wbrew art. 19 ust. 2 *u_Poś* oraz art. 21 ust. 2 *u_oos*.

5. NIK negatywnie ocenia to, że mimo zamieszczenia na stronie internetowej *Urzędu* blankietów formularzy od „A” do „I” – przewidzianych *rozporządzeniami Ministra Środowiska w sprawie wzoru publicznie dostępnego wykazu danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie* (Dz. U. z 2003 r. Nr 110, poz. 1058, a później Dz. U. z 2007 r. Nr 120, poz. 827) – nie było one wypełnione informacjami i danymi.

6. Rada miejska uchwaliła w dniu 30 marca 2004 r. plan gospodarki odpadami, a w dniu 3 lutego 2005 r. program ochrony środowiska. Oba te dokumenty nie były aktualizowane, pomimo obowiązków wynikających odpowiednio z art. 14 ust. 14 *ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach* (Dz. U. z 2007 r. Nr 39 poz. 251 ze zm.) oraz z art. 17 ust. 1 *u_Poś*, w związku z art. 14 ust. 2 tej ustawy. Zdaniem NIK, wskazana przez Pana Burmistrza zwłoka w uchwaleniu aktualizacji programów ochrony środowiska i planów gospodarki odpadami przez organy wyższego szczebla nie stanowiła przeszkody uniemożliwiającej wypełnienie obowiązku aktualizacji gminnych dokumentów.

NIK negatywnie ocenia niewypełnienie przez *Urząd* obowiązku określonego art. 18 ust. 2 *u_Poś*, w myśl którego co dwa lata należy sporządzić raport z realizacji programu ochrony środowiska.

Również negatywnie NIK ocenia nie przedłożenie zarządowi powiatu wrzesińskiego sprawozdania z realizacji gminnego planu gospodarki odpadami, wbrew dyspozycji art. 14 ust. 13 b *ustawy o odpadach*, a także nieterminowe przedłużenie radzie miejskiej sprawozdania z realizacji tego planu za trzy lata kalendarzowe, czym naruszono normy z art. 14 ust. 12b oraz ust. 13 *ustawy o odpadach*.

7. Z zakresów obowiązków i pozostałych dokumentów zawartych w aktach osobowych osób zajmujących się sprawami związanymi ze środowiskiem i jego ochroną, jak również

pozostałych pracowników *Urzędu*, nie wynikało, iż do obowiązków służbowych którejkolwiek z tych osób należy udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie. Tym samym Pan Burmistrz nie wykonał dyspozycji art. 10 *u_oos*.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, NIK Delegatura w Poznaniu wnosi o:

- 1) prowadzenie publicznie dostępnego wykazu zawierających informacje o środowisku,
- 2) niezwłoczne informowanie społeczeństwa o postępowaniach w sprawach dokumentów i decyzji,
- 3) terminowe sprawozdawanie i aktualizowanie planów gospodarki odpadami oraz programów ochrony środowiska,
- 4) wyznaczenie pracownika mającego zajmować się udostępnianiem informacji o środowisku i jego ochronie,
- 5) terminowe wydawanie postanowień dotyczących obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko,
- 6) dokonywanie rozstrzygnięć spraw wnoszonych przez zainteresowanych w formach przewidzianych przepisami prawa, w szczególności *ustawą – Kodeksem postępowania administracyjnego*.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu, na podstawie art. 62 ust. 1 *ustawy o NIK*, oczekuje przedstawienia przez Pana Burmistrza, w terminie 21 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków lub o działaniach podjętych w celu ich realizacji albo o przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 *ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie dyrektorowi delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Poznaniu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 *ustawy o NIK*, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

.